

Принципи и изисквания при скрининга за рак на млечна жлеза

Доц. д-р Веселка Стойнова

Клиника по Образна диагностика
Ачибадем Сити клиник Младост

Епидемиология

- заболяват 1.7млн жени годишно
- > 500 000 смъртни случая.
- Най- често диагностициран рак при жени.
- Според Национален раков регистър от 2017 г. РМЖ е на първо място по честота при жените - 26,8 % от всички онкологични заболявания при тях.
- 72,8% е пет-годишната преживяемост в България. Средната за Европа 83,9%

Петгодишна преживяемост

- **Метастатичният рак на гърдата** има много по-лоша прогноза по отношение на петгодишна преживяемост от около 27%.
- **Регионално напреднал рак**- 85%.
- **Локализиран операбилен рак** - 98%

Методи на скрининг

- Дигитална мамография/ 3D мамография- Томосинтез
- Ултразвук
- МРТ

Жени 25-40 г

- Ехография на млечни жлези извършена от опитен образен диагностик – мамолог
- При необходимост с МРТ

Жени над 40 г

- Средностатистически рисък - скринингова мамография на 2 години
- Жени между 70 и 75 г. – мамография на три години
- Жени с висок рисък – мамография всяка година
- ECIBC Guidelines Development Group (GDG) препоръчва прилагане на дигитална мамография или DBT (дигинална томосинтеза), но не и двете!

Рискови фактори за развитие на злокачествено новообразование на млечната жлеза

Жени над 18 г. с поне един от следните показатели:

- фамилна анамнеза за рак на млечната жлеза при майка, сестра или дъщеря;
- лична анамнеза за лекуван друг карцином;
- доброкачествена дисплазия на млечната жлеза;
- продължителен прием (над 5 години) на естрогенни препарати;
- ранно менархе (\leq 10-годишна възраст); първо раждане на възраст \geq 35 г.

Скрининг на жени с плътна жлезиста структура на гърдите

- При вече установена плътна структура, се препоръчва прилагане на DBT при последващи регулярно скринингови прегледи;
- ЕСIBC(GDG) не препоръчва скрининг с МРТ при жени с плътни гърди, тъй като е скъпо и продължително изследване. Няма достатъчно доказателства за ползи от МРТ скрининг.
- Ако се прави МРТ, трябва задължително да бъде съчетан с мамография, а не да я замести;

Скринингово изследване на млечните жлези с ултразвук

- УЗ не е подходящ като самостоятелно прилаган скринингов метод при жени със стандартен риск над 40г;
- Жените под 40г с висок риск могат да бъдат изследвани профилактично с УЗ, когато МРТ не може да бъде прилаган;
- УЗ е общоприет уточняващ метод при съмнение за карцином във всички възрастови групи и е метод на избор при жени под 40 години.

Организиране на програма за скрининг на рак на гърдата

- ЕСИВС (GDG) препоръчва използването на организирана програма за мамографски скрининг за ранно откриване на рак на гърдата при асимптоматични жени (силно препоръчително, умерена сигурност на доказателствата).

Разчитане на резултатите от мамографско изследване

При организирана програма за скрининг, ЕСИВС (GDG) препоръчва:

- използване на двойно разчитане (с консенсус или арбитраж за несъответстващи показания) при мамографски скрининг (условно препоръчително, умерена сигурност на доказателствата)
- разчитащите мамографски изследвания да извършват между 3 500 и 11 000 разчитания годишно (условно препоръчително, много ниска сигурност на доказателствата)

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!